

Звіт голови Чернігівської обласної ради Олени ДМИТРЕНКО.

Спочатку нинішньої каденції першочергова увага голови обласної ради була зосереджена на тому, аби консолідувати депутатський корпус для конструктивної роботи, створити умови, щоб постійні комісії, депутатські фракції ефективно взаємодіяли між собою та співпрацювали з галузевими управліннями та департаментами обласної державної адміністрації, місцевими радами і громадськими організаціями задля вирішення нагальних соціально-економічних проблем Чернігівщини, збереження стабільності й безпеки, а також підвищення добробуту наших громадян.

За перший рік роботи депутатам обласної ради нинішнього скликання вдалося досягти консенсусу по ключовим питанням і результативно попрацювати в інтересах громад Чернігівщини та їх жителів.

Завдяки цьому були підтримані важливі рішення, звернення, ініціативи та галузеві програми, покликані сприяти розвитку економічної галузі й соціально-гуманітарної сфери, ефективному використанню наявних ресурсів та управлінню об'єктами спільної власності.

Після початку повномасштабного наступу ворожих військ на Чернігівщину депутатський корпус обласної ради згуртувався ще більше, представники різних політичних сил активно співпрацювали й спільно допомагали військовим та жителям громад, які постраждали від активних бойових дій. Протягом 2022 року депутати обласної ради приймали рішення і спрямовували свою діяльність на округах на те, щоб забезпечувати стабілізацію ситуації та відновлення життєдіяльності регіону в умовах війни та у межах своїх повноважень сприяти вирішенню нагальних проблем.

Обласна рада восьмого скликання.

До складу Чернігівської обласної ради восьмого скликання обрано 64 депутати.

Сьогодні в обласній раді сформовано і діють 7 депутатських фракцій:

- політичної партії «РІДНИЙ ДІМ» – 19 депутатів;

- політичної партії «НАШ КРАЙ» – 9 депутатів;

- політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» – 7 депутатів;

- політичної партії «РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ОЛЕГА ЛЯШКА» - 7 депутатів;

- політичної партії «Європейська Солідарність» – 5 депутатів;

- політичної партії ВО «Батьківщина» – 4 депутата;

- політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ» - 3 депутата.

10 депутатів є позафракційними.

Депутатами утворено 5 депутатських груп:

- міжфракційна депутатська група «За рівні можливості» – 10 депутатів;

- депутатська група з гендерних питань «РІВНІ МОЖЛИВОСТІ» – 5 депутатів;
- депутатська група «Депутатський контроль» – 7 депутатів;
- депутатська група «Чернігівщина» в обласній раді – 6 депутатів;
- депутатська група «Чернігівське полісся» - 5 депутатів.

Сесії обласної ради.

Рішення і основні Програми, прийняті у звітному періоді.

Аналітичний матеріал щодо виконання Програм і рішень обласної ради.

Чернігівська обласна рада восьмого скликання у межах повноважень, передбачених чинним законодавством, розглядала та вирішувала питання з різних сфер життєдіяльності області. Практика її діяльності засвідчила, що важливі для жителів Чернігівщини рішення депутатський корпус нинішнього скликання здатний ухвалювати конструктивно.

Голова обласної ради працювала над вирішенням стратегічних і повсякденних питань розвитку області та територіальних громад. Здійснювала свої повноваження відповідно до чинного законодавства та плану роботи ради, сформованого та підтриманого з урахуванням пропозицій депутатів, облдержадміністрації, а також звернень громадян, підприємств, установ та організацій усіх форм власності.

У звітному періоді проведено 11 сесій обласної ради.

В 2021 році – 7, а у 2022 році – 4 сесії обласної ради.

На пленарних засіданнях сесій у 2021 році було прийнято 405 рішень обласної ради, у 2022 році – 89, серед них:

щодо прийняття галузевих програм – 40;

щодо внесення змін до діючих програм – 30.

Серед пріоритетних напрямків роботи обласної ради було напрацювання підходів до ефективного використання земельних, водних, лісових та інших природних ресурсів, а також управління комунальним майном.

Зокрема, обласною радою було прийнято 91 рішення з питань використання природних ресурсів та 128 рішень щодо управління комунальним майном.

У 2021 році з обласного бюджету були профінансовані 32 регіональні цільові програми із 48 діючих на загальну суму 248 млн. 617 тисяч гривень.

Майже 41% цих коштів (101,1 млн. грн) було направлено за **Програмою підтримки комунальних закладів охорони здоров'я обласної комунальної власності та надання населенню медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.** Програма спрямована на налагодження належного рівня ефективного функціонування системи надання населенню області доступної і високоякісної медичної допомоги, збереження кадрового потенціалу установ, покращення та розвиток матеріально-технічної бази закладів, стабільної та беззбиткової діяльності.

Значний обсяг коштів було використано по **Програмі розвитку фізичної культури та спорту** – понад 51,5 млн. грн. За рахунок заходів програми були підтримані заклади фізичної культури і спорту, залучені провідні тренери, забезпечена діяльність обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», здійснена підтримка та розвиток олімпійського, паралімпійського та дефлімпійського руху в області.

Протягом 2021 року в рамках **Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки** за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища виконані природоохоронні заходи на загальну суму **5770,33 тис. грн.** Упродовж 2021 року за рахунок коштів обласного фонду здійснено тампонаж 13 недіючих артезіанських свердловин на території Сосницької територіальної громади (Корюківський район) на суму 909,759 тис.грн, а також проведено коригування проектно-кошторисної документації з тампонажу недіючих артезіанських свердловин в Менській (Корюківський район) і Березнянській (Чернігівський район) територіальних громадах на загальну суму 49,95 тис. грн.

Крім того, завершені роботи з реконструкції каналізаційних мереж по вул. Незалежності, Некрасова, Сновській у м. Сновськ (623,79 тис. грн), каналізаційних очисних споруд смт Короп (250 тис. грн), напірної мережі системи водовідведення с. Прогрес Чернігівського району (873,51 тис. грн), а також виконані роботи з реконструкції блоку ємностей очисних споруд в м. Ічня (І черга) (631 тис. грн).

Вперше за ініціативою депутатського корпусу затверджено дві нові програми, що стосуються екологічної безпеки та зниження негативного впливу природних факторів на здоров'я людей та тварин.

Серед них – **Програма «Питна вода Чернігівської області на 2022-2026 роки».**

У рамках обласної програми планується забезпечити фінансову підтримку органам місцевого самоврядування для реалізації проектів із будівництва 95 свердловин (з облаштуванням водорозбірних колонок) глибиною 80-150 м (канівсько-бучацький водоносний горизонт). Загальний обсяг фінансування Програми на 2022–2026 роки з бюджетів усіх рівнів становить **95 млн грн.**

Не менш важлива для регіону цільова **Програма боротьби з карантинним бур'яном-амброзією полинолистою в Чернігівській області на 2022-2026 роки.**

В області також реалізуються ініціативи Уряду України щодо стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів. Прийнята **Програма підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки.**

В рамках реалізації обласної Програми підтримки ОСББ у 2021 році її учасникам з обласного бюджету компенсовано **399,3 тис. грн.** Зокрема, компенсацію отримали:

3 ОСББ в м. Прилуки: «Земська 39» – 96,5 тис. грн, «Героїв Авіаторів 62» – 79,3 тис. грн, «Героїв Авіаторів 80» – 41,7 тис. грн;

2 ОСББ в м. Чернігів: «Святомиколаївське» – 97,8 тис. грн, «Щаслива оселя 38» – 15,2 тис. грн;

2 ОСББ в м. Ніжин: «Озерне 23» – 52,6 тис. грн, «Наш дім-36» – 16,2 тис. грн.

У рамках **Обласної Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення Чернігівської області на 2021 рік** передбачено забезпечення надання фінансової підтримки населенню одно- та двоквартирних житлових будинків шляхом компенсації 10 пунктів процентної ставки за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження заходів з підвищення енергоефективності.

Протягом 2021 року в Чернігівській області банками партнерами було видано **316** «теплих» кредитів для домогосподарств Придесення в рамках відповідної урядової програми.

У межах **Програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім»** за 2021 рік укладено 81 угоду (будівництво житла – 2 договори; реконструкція житла – 9; капітальний ремонт житла – 10; придбання житла – 22; інженерне облаштування житла – 4; розвиток особистого селянського господарства – 34). Серед позичальників – 4 багатодітні родини, 30 молодих сімей, 7 учасників АТО (ООС).

Також діє **Програма розвитку молодіжного житлового кредитування в Чернігівській області на 2021-2025 роки**. В рамках Програми протягом 2021 року було надано допомогу на суму майже 6,0 млн грн (1,8 млн грн з обласного бюджету) на придбання 8 квартир.

В області діє **Програма соціальної підтримки учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил, членів їх сімей, а також членів сімей військовослужбовців, загиблих (пропавших безвісти) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов'язку, у Чернігівській області на 2019 – 2023 роки**. У 2021 році на її реалізацію профінансовано **6,1 млн грн**.

Програма спрямована на соціальну адаптацію та повернення до повноцінного життя учасників АТО/ООС та членів їх сімей, членів сімей, загиблих в Афганістані, шляхом надання інформаційно-правової, медичної, соціальної, психологічної, матеріальної допомоги та інших видів підтримки, зокрема, надання матеріальної допомоги:

– членам сімей загиблих в Афганістані (**55 осіб**, розмір виплати – 500 грн, загальна сума виплати **0,3 млн грн**);

– членам сімей загиблих учасників АТО (**412 осіб**, розмір виплати – 500 грн, загальна сума виплат – **2,2 млн грн**);

– до Дня матері та Дня батька (**273 особи**, розмір виплати – 5 тис. грн, загальна сума виплат – **1,4 млн грн**);

– до Дня захисту дітей (**90 осіб**, розмір виплати – 5 тис. грн, загальна сума виплат – **0,5 млн грн**);

– до Дня вдови (**81 особа**, розмір виплати – 5 тис. грн, загальна сума виплат – **0,4 млн грн**);

– до Дня пам'яті захисників України, які загинули у боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (**209 осіб**, розмір виплати – 5 тис. грн, загальна сума виплати – **1,0 млн грн**).

Програмою також передбачено виплату грошової допомоги на спорудження надгробка на могилі загиблого (померлого) учасника АТО/ООС у розмірі **20 тис. грн**. На це у 2021 році спрямовано **100 тис. грн** для виплати допомоги **4 особам**.

У листопаді 2021 року були внесені зміни до Програми на 2022-2023 роки в частині надання одноразової матеріальної допомоги учасникам АТО/ООС, членам сімей загиблого (померлого) учасника АТО/ООС, які опинилися у складній життєвій ситуації (**до 20 тис. грн**), та забезпечення послугами із зубопротезування на пільгових умовах з використанням сучасних матеріалів і технологій учасників АТО/ООС та осіб з інвалідністю внаслідок війни із числа учасників АТО/ООС (**до 15 тис. грн**).

В області також затверджена **Програма забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020-2022 роки**, за якою на 2021 рік було передбачено фінансування у сумі **100 тис. гривень**. У звітному періоді 23 учасникам АТО/ООС виділено земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку та індивідуального дачного виробництва. Упродовж 2021 року за рахунок **місцевих бюджетів** надано матеріальну допомогу на поліпшення житлових умов та вирішення соціально-побутових питань 460 учасникам АТО/ООС.

У межах реалізації обласної **Програми оздоровлення та відпочинку дітей Чернігівської області на 2021-2025 роки** в 2021 році в Чернігівській області функціонувало два позаміські дитячі заклади оздоровлення та відпочинку: позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Дивосвіт» Чернігівської обласної ради (сmt Седнів Чернігівського району) та дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Мрія» Бахмацької міської ради (с. Курінь Бахмацької територіальної громади Ніжинського району). Послуги з оздоровлення та відпочинку в вищезазначених установах отримала 661 дитина області.

За рахунок коштів обласного бюджету в позаміському дитячому закладі оздоровлення та відпочинку «Дивосвіт» відпочинкові послуги отримали 120 дітей пільгових категорій.

Протягом літньої оздоровчої кампанії 2021 року в області працювали 3 табори з денним перебуванням. Відпочинкові послуги отримали 534 дитини шкільного віку.

Разом із тим, у **2022 році**, зважаючи на військову агресію російської федерації, з обласного бюджету було профінансовано лише 64 % обсягу затверджених в бюджеті коштів на регіональні програми, а саме 277 млн 700 тис. грн.

При цьому 43% цих коштів (119,3 млн грн) було направлено за Програмою розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Чернігівської обласної ради та покращання надання населенню медичних послуг на 2022-2025 роки.

Другою за обсягом фінансування у 2022 році на суму 31,2 млн грн є Цільова соціальна програма розвитку цивільного захисту Чернігівської області на 2021-2025 роки.

Використання коштів депутатського фонду у 2021-2022 роках.

Обсяг коштів, що був передбачений в обласному бюджеті у 2021 та 2022 роках за Програмою сприяння виконанню повноважень депутатами обласної ради на фінансову підтримку виконання доручень виборців, склав по 125 тис. грн на кожного депутата та по 150 тис. грн для керівництва обласної ради.

Сума коштів, визначена на 2021 рік, була збільшена на 316,4 тис. грн, відповідно до суми недофінансування по кожному депутату обласної ради 7 скликання, які не використали кошти депутатського фонду у 2020 році у зв'язку із відсутністю фінансування. Всі кошти, передбачені Програмою, були профінансовані Департаментом фінансів облдержадміністрації за пропозиціями депутатів.

Всього було направлено кошти в обсязі 16 млн 322 тис. грн, які надіслані як субвенція місцевим бюджетам та профінансовані для потреб обласних комунальних закладів.

Відповідно до «Положення про використання коштів обласного бюджету та іншої субвенції на виконання доручень виборців депутатами обласної ради» кошти були використані на наступні цілі:

Фінансування комунальних закладів охорони здоров'я: поточний та капітальний ремонт приміщень та покрівель, придбання меблів, матеріалів для ремонту, придбання інвентарю, зміцнення матеріально-технічної бази – 3633,0 тис. грн. В тому числі на підтримку КНП «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради депутати спрямували 982,0 тис. грн.

На ремонт об'єктів та зміцнення матеріально-технічної бази бюджетних установ закладів освіти та дошкільних навчальних закладів – 5036,0 тис. грн. Виділені кошти були спрямовані в тому числі на: створення комфортних умов для навчання та перебування в закладах освіти (встановлення сучасних енергозберігаючих вікон, кондиціонерів, придбання сучасних ергономічних меблів), придбання спортивного знаряддя, кухонного інвентаря та оргтехніки для освітніх закладів, зміцнення матеріальної бази шкільних гуртків та проведення шкільних свят.

На підтримку бібліотечної системи, будинків культури, клубів, центрів дитячої творчості 823,0 тис. грн.

На благоустрій територій населених пунктів, в тому числі облаштування укриттів, спрямовано 2023,0 тис. грн. В рамках цих призначень було придбано велосипедну стоянку в Тупичівській громаді, облаштовано зупиночний

комплекс в селищі Ладан і дитячий майданчик в смт Березна, встановлено технічні засоби регулювання дорожнього руху в різних населених пунктах та інше.

На підтримку розвитку об'єктів фізкультури і спорту та спортивних команд, проведення спортивних заходів та підтримку місцевих та обласних осередків всеукраїнських громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості та на матеріальне заохочення видатних спортсменів було виділено 994,0 тис. грн. В тому числі на відзначення 30-річчя НОК України та 20-річчя Відділення Національного олімпійського комітету України в Чернігівській області було спрямовано 100,0 тис. грн.

Надана адресна матеріальна допомога малозабезпеченим, соціально незахищеним, самотнім, престарілим, потребуючим лікування громадянам, військовослужбовцям та їх сім'ям, а також допомога на відновлення зруйнованого житла на суму 3422,0 тис. грн.

Підтримка закладів соціального захисту та громадських організацій соціального спрямування здійснена в обсязі 157,0 тис. грн.

На підтримку бюджетних установ депутати передбачили 234,0 тис. грн. Серед призначень даного напрямку можна виділити придбання бензотримачу «Штурм» для Ковчинського старостинського округу; придбання бензопили для Кладьківського старостинського округу; заміну вікон на металопластикові блоки в адмінприміщенні с.Грабівка; придбання бензопили для потреб жителів с.Сліне; придбання комп'ютерної техніки для Березнянської селищної ради; зміцнення матеріально-технічної бази Остерської міської ради; придбання костюмів та касок для рятувальників пожежної частини села Крехаїв; поточний ремонт ганку приміщення Березнянської селищної ради; виділення коштів Центру надання соціальних послуг Ріпкинської селищної ради для придбання комп'ютерної техніки для дітей із сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, дітей з інвалідністю, дітей із сімей учасників АТО/ООС.

Прийняті звернення обласної ради.

На сесіях протягом звітного періоду було прийнято 40 звернень обласної ради. У 2021 році – 36, у 2022 році – 4, серед них:

- 34 звернення до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та інших органів влади;
- 1 звернення до голови Чернігівської обласної державної адміністрації щодо розробки обласної Програми «Питна вода»;
- 1 звернення до будівельних компаній Чернігівської області щодо надання допомоги Громадській організації «Інтеграція»;
- 3 звернення до народних депутатів України, обраних від Чернігівської області;
- 1 звернення до Національної поліції України та Служби безпеки України щодо проведення акції із добровільної здачі зброї, бойових припасів, вибухових речовин або пристроїв.

Більшість пропозицій, зазначених в цих зверненнях, центральними органами влади враховані.

Разом з тим, на жаль, поки що залишилися без відповіді наші звернення стосовно необхідності підтримки в другому читанні законопроекту № 3739 «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості»; забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в інклюзивно-ресурсних центрах (ІРЦ).

Депутатські запити.

У звітному періоді на розгляд сесій обласної ради було внесено 71 депутатський запит. У 2021 році – 69, у 2022 році – 2,

Найбільше депутатських запитів подали депутати обласної ради Віктор Лічман, Олександр Демиденко, Ігор Вдовенко, Віктор Кияновський та Ірина Грозенко.

Переважна більшість запитів стосувалася вирішення питань здійснення заходів із реконструкції, ремонту автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах Чернігівської області та покращення матеріального забезпечення об'єктів соціальної інфраструктури.

Органи та посадові особи, до яких були спрямовані депутатські запити, надали письмові відповіді щодо розгляду всіх зазначених депутатських запитів

Діяльність президії, постійних комісій обласної ради.

У звітному періоді проведено 10 засідань президії обласної ради, до складу якої входять голова обласної ради та її заступники, а також голови постійних комісій, депутатських фракцій та депутатських груп. Відповідно у 2021 році – 6, а у 2022 році – 4.

На засіданнях узгоджувалися проекти порядку денних пленарних засідань сесій обласної ради, обговорювалися найактуальніші питання щодо фінансового забезпечення виконання регіональних і комплексних програм, зміни до розподілу видатків бюджету області та різні нагальні питання життєдіяльності області.

Для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, що належать до відання ради, та здійснення контролю за виконанням її рішень утворено 10 постійних комісій обласної ради:

- з питань економічного розвитку, інвестиційної діяльності та здійснення державної регуляторної політики;
- з питань бюджету та фінансів;
- з питань розвитку і реформування місцевого самоврядування, децентралізації та європейської інтеграції;

- з питань регламенту, депутатської етики, законності та запобігання корупції;
- з питань управління та розпорядження об'єктами комунальної власності;
- з питань агропромислового комплексу, екології, природокористування та земельних відносин;
- з питань житлово-комунального господарства, транспорту та інфраструктури;
- з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення та у справах учасників АТО;
- з питань освіти, науки, культури та інформаційної сфери;
- з питань сім'ї, молоді, спорту та туризму.

Діяльність постійних комісій обласної ради координували, відповідно до розподілу обов'язків, голова обласної ради, перший заступник голови обласної ради та заступник голови обласної ради.

Для здійснення організаційного, інформаційного та аналітичного забезпечення роботи постійних комісій за ними закріплено відповідальних працівників виконавчого апарату обласної ради.

Загалом у звітному періоді було проведено 122 засідання постійних комісій, з них у 2021 році – 89, у 2022 році - 33, під час яких розглянуто 765 різнопланових питань.

Антикорупційні заходи.

В обласній раді постійно ведеться робота у сфері запобігання та протидії корупції. Для успішної реалізації антикорупційних ініціатив обласна рада співпрацює з Національним агентством з питань запобігання корупції та правоохоронними органами Чернігівської області.

Сьогодні в обласній раді запроваджено комплекс додаткових заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції у діяльності обласної ради, а також створено ефективну системи запобігання корупції переважно у всіх напрямках роботи, здійснюється впровадження механізмів прозорості, відкритості, зниження корупційних ризиків у діяльності обласної ради, а також доброчесності посадових осіб місцевого самоврядування і депутатів обласної ради.

Для ефективної роботи в цій сфері затверджена і реалізується Антикорупційна програма обласної ради, розроблено Порядок організації та забезпечення розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, внесених викривачами, визначено та забезпечено функціонування каналів повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень в обласній раді.

Все це є запорукою створення ефективної системи запобігання і протидії корупції в усіх сферах діяльності обласної ради та підвищення рівня довіри суспільства до неї.

Виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації».

На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» обласна рада забезпечує право кожного запитувача на доступ до публічної інформації, що була отримана або створена в процесі реалізації обласною радою її повноважень, передбачених законодавством України, та знаходиться у володінні виконавчого апарату обласної ради.

Протягом звітнього періоду виконавчим апаратом обласної ради опрацьовано 88 запитів на публічну інформацію (у 2021 році – 67, у 2022 році – 2). На всі з них було своєчасно надано відповіді.

Забезпечення діяльності обласної ради виконавчим апаратом.

Виконавчий апарат забезпечував на належному рівні реалізацію низки заходів, ініційованих головою обласної ради, першим заступником голови обласної ради та заступником голови обласної ради, постійними комісіями, депутатами обласної ради, проведення сесій обласної ради, засідань президії, постійних комісій та робочих груп обласної ради. Фахівці обласної ради сприяли здійсненню взаємодії та підтримці зв'язків обласної ради з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади тощо.

При підготовці пропозицій до законопроектів виконавчий апарат обласної ради тісно співпрацював із Українською асоціацією районних та обласних рад.

Документаційне забезпечення.

У 2021 році керівництвом та виконавчим апаратом обласної ради було опрацьовано 3027 вхідних та 1629 вихідних документів. У 2022 році – 1280 вхідних документів та 648 вихідних документів.

З метою вирішення оперативних питань та інших поточних завдань, головою обласної Ради, в межах повноважень, видано 917 розпоряджень з основної діяльності обласної ради та з питань кадрового забезпечення, у 2021 році – 591, у 2022 році - 326.

Звернення громадян.

У звітному періоді виконавчим апаратом обласної ради розглянуто 428 звернень громадян (2021р. –374, 2022р. – 54).

На особистому прийомі побувало 280 відвідувачів (2021р. –267, 2022р. – 13 осіб).

Переважає більшість звернень надійшла від жителів обласного центру та Чернігівського району - 265, м.Ніжин та Ніжинського району – 23, м. Новгород-Сіверський – 20.

Більше половини звернень надійшло від соціально незахищених верств населення, зокрема, від пенсіонерів та осіб із інвалідністю – 173 звернення.

За сприяння керівництва обласної ради було вирішено питання стосовно роботи освітніх та медичних закладів, надано матеріальну допомогу учасникам (АТО/ООС), виділено кошти на лікування онкохворих, жителям області, які постраждали від російської агресії, пожежі тощо.

**Нагородження Грамотами Верховної Ради України,
Почесними грамотами та Подяками обласної ради.
Присвоєння звання «Почесний громадянин Чернігівської області» та
вручення обласних премій імені Софії Русової та Георгія Вороного**

За значний внесок у розвиток народного господарства, науки, культури, освіти, медицини, фізичної культури і спорту, охорону довкілля, збереження історико-культурної спадщини, миротворчу, благодійну діяльність, визначну громадсько-політичну діяльність, зразкове виконання службових обов'язків та інші заслуги у звітному періоді обласною радою було нагороджено понад 1900 осіб та трудових колективів, зокрема, було вручено 665 Почесних грамот (2021р. – 335, 2022р. – 310 відзнак) та 1265 Подяк обласної ради (2021р. – 769, 2022р. – 496 відзнак).

Обласна рада направила до Верховної Ради України 55 клопотань (2021р. – 35, 2022р. – 20 листів) щодо відзначення нагородами Верховної Ради України кращих представників області за вагомий внесок у різні сфери життєдіяльності регіону, визначну громадсько-політичну діяльність, заслуги перед Українським народом у сприянні становленню та зміцненню України як демократичної, соціальної, правової держави, здійсненню заходів щодо забезпечення прав і свобод громадян, розвитку демократії, парламентаризму та громадянської злагоди в суспільстві, активну участь у законотворчій діяльності. Позитивне рішення парламенту було прийнято по 35-ти клопотаннях.

Традиційно депутати обласної ради під час спільного засідання колегії Управління освіти і науки облдержадміністрації та постійної комісії з питань освіти, науки, культури та інформаційної сфери долучилися до обговорення професійних досягнень педагогічних працівників Чернігівщини та визначення лауреатів регіональних Премій імені Софії Русової та імені Георгія Вороного.

Щорічно цими престижними освітянськими відзнаками, затвердженими обласною радою, нагороджуються 20 представників загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів Чернігівщини, а також 5 педагогічних працівників вищих навчальних закладів регіону.

Під час одинадцятої сесії депутатський корпус підтримав внесення змін в рішення обласної ради про присвоєння звання «Почесний громадянин Чернігівської області», згідно з яким в умовах воєнного стану вищезазначене звання присвоюється один раз на рік не більше, ніж 4 особам.

У 2022 році найвищої відзнаки за заслуги перед Чернігівщиною були удостоєні командир 1-ї окремої танкової Сіверської бригади Леонід Хода; лікар-отоларинголог, кандидат медичних наук, заслужений лікар України

Анатолій Светлейший; генерал-майор Збройних Сил України, командувач військ оперативного командування «Північ», Герой України Віктор Ніколюк та полковник Збройних Сил України, командир 58 окремої мотопіхотної бригади імені гетьмана Івана Виговського, Герой України Дмитро Кащенко.

Інформаційна діяльність та взаємодія із засобами масової інформації та громадськістю.

Вагомим аспектом інформаційно-комунікативної стратегії діяльності обласної ради є налагодження ефективного і конструктивного діалогу з суспільством, запровадження дієвої системи повідомлення громадян про основні результати діяльності влади та рішення, які приймаються для розв'язання нагальних соціально-економічних, культурних та освітніх проблем Чернігівщини.

Головним медіа-майданчиком для постійного інформування жителів Придесення про роботу Чернігівської обласної ради є офіційний веб-сайт представницького органу, де розміщуються повідомлення про ключові новини в сфері місцевого самоврядування, останні публікації, анонси найважливіших подій, проекти регуляторних актів, рішення сесій, а також інші нормативно-правові акти. Завдяки цьому забезпечується безперешкодний доступ усіх громадян до інформації, що має важливе суспільне значення.

Ефективними інструментами прозорості депутатської діяльності є оприлюднення протоколів засідань постійних комісій та їх рекомендацій, відкриті протоколи всіх сесій та інформація про результати поіменного голосування у день проведення пленарного засідання.

Разом із тим, інформування про діяльність керівництва, депутатського корпусу та постійних комісій обласної ради оприлюднюється на офіційній сторінці представницького органу Придесення у соціальній мережі Фейсбук.

На цьому ж ресурсі до оголошення режиму воєнного стану велися онлайн-трансляції пленарних засідань сесій та президії обласної ради.

Чернігівська обласна рада у своїй повсякденній діяльності намагається бути максимально відкритою та прозорою для громадськості, а також спілкування із представниками засобів масової інформації.

Доступ журналістів, громадськості до відвідування пленарних засідань сесій, постійних комісій та інших заходів, які проводяться в обласній раді, є вільним.

Керівництво обласної ради веде постійний відкритий діалог із журналістським загалом області. Традиційними є підходи керівництва представницького органу до преси, спілкування з місцевими, регіональними ЗМІ та всеукраїнськими мас-медіа щодо актуальних питань розвитку області, прями ефіри на телебаченні та радіо.

Журналісти провідних регіональних ЗМІ: «Деснянська правда», «Вісник Ч», «Чернігівщина», «Гарт» мали можливість брати інтерв'ю та оперативно отримувати коментарі щодо актуальних питань діяльності обласної ради від керівництва та депутатів.

Голова обласної ради та представники депутатського корпусу неодноразово були учасниками телевізійних та радіо ефірів регіонального Суспільного мовника, де звітували про результати своєї діяльності, долучалися до обговорення суспільно-важливих тем.

Актуальна інформація щодо розпорядження об'єктами спільної власності сіл, селищ, міст Чернігівської області відображається на офіційному веб-порталі управління комунального майна обласної ради.

У восьмому скликанні продовжилася традиція проведення обласного конкурсу журналістських робіт «Кращі практики місцевого самоврядування Чернігівщини», до складу журі якого входять представники депутатського корпусу обласної ради та знані медійники регіону. У 2021 році його лауреатами стали 8 авторів, які представили свої творчі роботи у 3-х жанрових номінаціях: «Онлайн-публікація», «Публікація в друкованих ЗМІ» та «Відеоматеріал, телепрограма, відеосюжет та радіоматеріал».

У 2022 році у зв'язку із повномасштабним вторгненням РФ та введенням воєнного стану на території України обласний конкурс журналістських робіт «Кращі практики місцевого самоврядування Чернігівщини» не оголошувався.

Не один рік поспіль проводяться зустрічі голови обласної ради із представниками ЗМІ Придесення з нагоди Дня журналіста. Під час таких заходів медійники мають змогу поспілкуватись із керівництвом на актуальні теми сьогодення та почути з перших уст відповіді та коментарі щодо тих або інших аспектів діяльності представницького органу Чернігівщини.

Протягом звітнього періоду на сайті обласної ради, в друкованих та електронних засобах масової інформації було розміщено понад 2300 публікацій, присвячених висвітленню різних аспектів діяльності обласної ради.

Міжнародна та міжрегіональна співпраця.

Одним із важливих напрямів діяльності керівництва обласної ради був розвиток міжнародного співробітництва та налагодження ефективного діалогу із представниками дипломатичних та ділових кіл зарубіжних країн.

Протягом 2021 року голова обласної ради особисто та разом із своїми заступниками представляла депутатський корпус під час переговорів у межах офіційних візитів на Чернігівщину Надзвичайного та Повноважного Посла Швеції в Україні Тобіаса Тиберга, Надзвичайного і Повноважного Посла Турецької Республіки в Україні Ягмура Ахмета Гюльдере, засновника холдингової групи SAMAMA, співголови Британсько - Саудівської Бізнес Ради шейха Насер Аль-Мутава Аль-Отайбі, Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Північна Македонія в Україні Крума Ефремова, делегації представників Асоціації гмін басейну річки Віслока (Республіка Польща) та під час міжнародного Форуму «Чернігівщина & країни Балтії. Регіональний вимір».

Голова обласної ради на запрошення керівництва держави брала участь в низці загальноукраїнських форумів, серед яких засідання Ради розвитку

громад та територій у Києві, Палати регіонів Конгресу місцевих та регіональних влад у Дніпрі й Одесі під головуванням Президента України Володимира Зеленського.

Разом із іншими керівниками представницьких органів голова обласної ради долучилася до роботи Консультативної ради з питань місцевого самоврядування при Верховній Раді України, взяла участь в урочистому засіданні українського парламенту та святкових заходах з нагоди 25-ї річниці прийняття Конституції нашої держави, пленарному засіданні шостої сесії Верховної Ради України, присвяченому 30-тій річниці Всеукраїнського референдуму про незалежність України, де Володимир Зеленський виступив зі щорічним посланням про внутрішнє і зовнішнє становище України.

Протягом 2021 року налагоджувалася міжрегіональна співпраця із колегами-головами обласних рад і започаткувалася традиція дружніх візитів, які дають змогу обмінятися досвідом, обговорити перспективні напрями співробітництва, а також налагодити партнерські відносини між органами місцевого самоврядування. Так, у липні 2021 року зустрічали на Чернігівщині делегацію Львівської обласної ради на чолі з її головою Іриною Гримак.

На запрошення очільника Волинської обласної ради Григорія Недопада голова обласної ради разом із своїм заступником взяла участь у всеукраїнській конференції «Обмін досвідом у сфері впровадження системи перинатальної допомоги на обласних рівнях», що відбулася на базі Волинського територіального медичного об'єднання захисту материнства і дитинства у місті Луцьк.

Особливого значення розбудова діалогу із закордонними партнерами набула після початку повномасштабної війни проти України.

Керівництво обласної ради протягом 2022 року активно спілкувалося і налагоджувало контакти з членами дипломатичних делегацій, представниками міжнародних організацій та проєктів, благодійних фондів і волонтерами, які вивчають ситуацію в регіоні та визначають напрями і формати можливої донорської допомоги Чернігівщині.

Зокрема відбулися офіційні зустрічі з:

- Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Франція в Україні Етьєном де Понсеном;
- Надзвичайним та Повноважним Послом Латвійської Республіки в Україні Ілгварсом Клявою;
- головою Національних зборів Французької Республіки пані Яель Брон-Піве та парламентарями Франції;
- президенткою французького регіону Іль-де-Франс Валері Пекресс;
- заступником президента міста Жешува та бургомістром гміни Бжостек (Республіка Польща);
- спікером Сейму Латвійської Республіки Едвардсом Смілтенсом.

Завдяки домовленостям з польськими колегами за сприяння першого заступника голови обласної ради з'явилася можливість відправити на відпочинок до Прикарпатського воєводства 50 дітей із міста Чернігова та

постраждалих від наступу ворога громад Чернігівщини. Протягом 2022 року керівництво обласної ради продовжувало розвиток співробітництва з органами місцевого самоврядування на локальному та загальнодержавному рівні.

Голова обласної ради налагодила ефективну комунікацію із колегами з Закарпатської обласної ради. Завдяки результативній співпраці голів Чернігівської обласної ради та Закарпатської обласної ради навесні 2022 року на Придесення вдалося доставити потужний гуманітарний вантаж, що був розподілений між територіальними громадами.

Під час особистої зустрічі у серпні 2022 року керівники представницьких органів Чернігівщини та Закарпаття обговорили перспективу подальшої співпраці між регіонами у різних сферах, зокрема в частині надання допомоги та сприяння у відновленні тих громад Придесення, які зазнали найбільших втрат внаслідок бойових дій.

Очільниця обласної ради як співголова долучилася до роботи Ради територіальних громад Чернігівської області, що покликана сприяти взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у вирішенні проблемних питань соціально-економічного розвитку регіону.

Протягом звітнього періоду відбулося 3 засідання цього дорадчого органу (1 – у 2021 р. та 2 – у 2022 р.). У 2021 році розглядалися показники бюджетів громад та області і стан фінансування окремих галузей; питання щодо розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад; створення служб «Соціальне таксі» в громадах; проведення відповідних робіт з інвентаризації водних об'єктів (річок, струмків, водосховищ, ставків, озер тощо) та гідротехнічних споруд.

У 2022 році засідання Ради територіальних громад Чернігівської області були присвячені актуальним питанням безпеки та організації територіальної оборони на Чернігівщині, розвитку місцевої пожежної охорони, реалізації проєктів ДФРР, розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток мережі ЦНАПів, дотриманню законодавства у сфері надання соціальної підтримки та захисту прав дітей, а також стану епідемічної ситуації з туберкульозом.

На першому після завершення активних бойових дій засіданні керівники області та очільники громад обговорили підсумки виконання місцевих бюджетів регіону; завдання органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту населення в умовах воєнного стану; організацію роботи з фіксації втраченого, знищеного або пошкодженого майна підприємств, установ, організацій внаслідок збройної агресії РФ; стан забезпечення населення скрапленим газом для побутового використання, а також співпрацю територіальних громад з місцевими ЗМІ.

Управління та розпорядження комунальним майном обласної ради.

Одним із пріоритетних напрямків в роботі обласної ради є забезпечення ефективного управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області.

У Переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області налічується **126** комунальних підприємств, закладів, установ (в тому числі **21** заклад охорони здоров'я, **32** заклади освіти, **22** заклади культури, **14** установ соціального захисту, **8** закладів сім'ї, молоді та спорту, **29** інших установ, комунальних підприємств та закладів), за якими закріплені на праві господарського відання або оперативного управління **2174** інвентарні об'єкти нерухомості.

Також, у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області перебувають **82** об'єкта культурної спадщини, які обліковуються в управлінні містобудування та архітектури облдержадміністрації.

Крім того, обласна рада володіє корпоративними правами у статутних капіталах публічного акціонерного товариства «Редакційно-видавничий комплекс «Десна» - **51 %** акцій та Регіонального фонду підтримки підприємництва по Чернігівській області - **33%** частка у статутному капіталі.

У переліку транспортних засобів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області, які перебувають у користуванні комунальних підприємств, закладів, установ на праві оперативного управління чи господарського відання, налічується **1037** одиниць транспортних засобів.

Враховуючи розпорядчі дії Кабінету Міністрів України, обласною радою приймаються рішення щодо забезпечення діяльності освітянського напрямку.

Так, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2021 року № 1726-р «Про передачу цілісних майнових комплексів державних закладів професійної (професійно-технічної) освіти у спільну власність територіальних громад Волинської, Одеської, Чернігівської, Луганської та Хмельницької областей» обласною радою прийнято рішення від 16 листопада 2022 року № 19-11/VIII «Про прийняття з державної власності цілісного майнового комплексу Державного професійно-технічного навчального закладу «Чернігівський професійний будівельний ліцей» у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області».

Наразі триває процедура прийняття з державної власності цілісного майнового комплексу державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області відповідно до Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності».

Вирішувались також питання із забезпеченням майном закладів охорони здоров'я області.

На виконання постанови КМУ від 15 грудня 2021 року № 1319 «Питання фінансування заходів, пов'язаних із запобіганням поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та боротьбою з її наслідками» проведено процедури закупівель систем рентгенівських діагностичних у кількості 4 одиниці та криогенних газифікаторів у кількості 6 одиниць.

На виконання рішення обласної ради від 29 листопада 2022 року №16-12/VIII медичне обладнання передано на облік комунальних некомерційних підприємств «Чернігівська обласна лікарня» та «Чернігівська обласна дитяча лікарня» Чернігівської обласної ради та у власність міст Чернігова, Корюківки, Прилук, Бахмача, Чернігівського району, а також Козелецької селищної ради.

Враховуючи стратегічне значення для України та Чернігівської області, з метою збереження, стабілізації та розвитку державного підприємства «Чернігівторф» рішенням обласної ради від 16 вересня 2022 року № 21-11/VIII порушено перед Кабінетом Міністрів України та Фондом державного майна України клопотання про безоплатну передачу із державної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області єдиного майнового комплексу державного підприємства «Чернігівторф».

Не залишаються поза увагою обласної ради і питання приватизації та відчуження комунального майна області.

З метою забезпечення надходження коштів до обласного бюджету, відповідно до Порядку повернення у державну (комунальну) власність об'єктів приватизації в разі розірвання або визнання недійсними договорів купівлі-продажу таких об'єктів та Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» рішенням обласної ради від 29 листопада 2022 року №14-12/VIII включено до Переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області, що підлягають приватизації, об'єкт незавершеного будівництва – комплекс будівель та споруд, що знаходяться за адресою: м. Прилуки, вул. Перемоги, 161.

Наразі управління комунального майна обласної ради виконуються заходи щодо проведення технічної інвентаризації об'єкта та здійснення його оцінки.

Приділяється належна увага і заявам жителів гуртожитків щодо приватизації житлових приміщень та квартир у гуртожитках, що є об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області.

Відповідно до Законів України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків», «Про приватизацію державного житлового фонду», враховуючи рішення обласної ради № 21-7/VIII від 30 листопада 2021 року «Про надання дозволу на приватизацію житлових приміщень у гуртожитку, що розташований за адресою: вул. Осипенко Поліни, будинок 2а, місто Чернігів», управління комунального майна забезпечено підготовку та оформлення документів щодо 8-ми заявників про передачу у приватну власність громадянам житлових приміщень у гуртожитку.

Оренда майна.

Задля реалізації державної політики у сфері оренди комунального майна управлінням комунального майна у звітному періоді проводилася робота щодо удосконалення правового регулювання орендних відносин.

Законом України від 03 жовтня 2019 року № 157-IX «Про оренду державного та комунального майна» запроваджено принципово нові підходи до порядку передачі комунального майна в оренду.

На виконання вимог законодавства управлінням розроблено проект рішення «Про затвердження Методики розрахунку та порядку використання плати за оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області».

У 2021 році обласною радою були прийняті рішення про включення до Переліку першого типу 61 об'єкту (у 2022р. – 28), передача в оренду яких здійснюється через процедуру оголошення аукціону. Відповідно було оголошено 68 аукціонів у 2021 році та 39 аукціонів у 2022 році, за результатами яких укладено договори оренди.

Також, в 2021 році було оголошено 39 аукціонів, а в 2022 році 12 аукціонів з продовження чинних договорів оренди. Вперше без оголошення аукціону було продовжено 22 договори оренди.

Відповідно до делегованих обласною радою повноважень (рішення Чернігівської обласної ради від 12 лютого 2021 року № 32-3/VIII «Про делегування повноважень щодо включення об'єктів комунальної власності області, що передаються в оренду без проведення аукціону, до Переліку другого типу») управлінням прийнято рішення про включення до Переліку другого типу 12 об'єктів, передача в оренду яких здійснюється без оголошення аукціону.

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні управлінням комунального майна з метою зменшення негативного впливу на діяльність орендарів комунального майна розроблено та подано на розгляд сесії проект рішення щодо звільнення від орендної плати за березень, квітень, травень та половину червня 2022 року всіх суб'єктів господарювання, які є користувачами комунального майна області. Так, у жовтні 2022 року відповідно до прийнятого радою рішення було звільнено від орендної плати 397 орендарів. На сьогодні продовжують отримувати підтримку від бюджету області у вигляді звільнення від орендної плати 8 орендарів, де розміщені підрозділи Збройних Сил України та інші військові формування.

У 2021 році за договорами оренди до обласного бюджету сплачено 5 млн 96 тис. 900 грн. Чинними були 418 договорів.

За підсумками 2022 року до бюджету сплачено 8 млн 548 тис. 556 грн орендної плати.

Наразі чинними є 369 договорів оренди комунального майна.

Протягом 2022 року укладено/переукладено 70 договорів оренди.

Комунальні підприємства.

У 2021 році здійснювали фінансово-господарську діяльність 10 комунальних підприємств та 1 комунальний заклад.

При цьому слід зазначити, що 22 грудня 2021 року було прийнято рішення щодо припинення діяльності двох комунальних підприємств (КП «Надія» та КП «Прилуцька міська друкарня»).

Тому у 2022 році фінансово-господарську діяльність здійснювали вже 8 комунальних підприємств та 1 комунальний заклад, засновником яких є Чернігівська обласна рада, що перебували в сфері управління управління комунального майна (КП «Чернігівоблагроліс» з 18 дочірніми підприємствами, КП «Ліки Чернігівщини», КП «Чернігівське міжміське бюро технічної інвентаризації», КП «Ніжинське міжміське бюро технічної інвентаризації», КП «Прилуцьке міжміське бюро технічної інвентаризації», КП «Новгород-Сіверське міжміське бюро технічної інвентаризації», КП «Діловий центр», КП «Готельно-туристичний комплекс «Придеснянський», КНЗ «Чернігівський обласний навчально-виробничий центр»).

Станом на 1 січня 2022 року чисельність працюючих складала 820 осіб.

Середня заробітна платі одного працюючого становила 9 972 грн.

За підсумками діяльності у 2021 році загальні обсяги доходів склали 330 млн 550 тис. грн.

Станом на 01 січня 2023 року чисельність працюючих у комунальних підприємствах складала вже 740 осіб.

При цьому середня заробітна плата одного працюючого становила 9 200 грн.

Загальні обсяги доходів становили 257 млн 500 тис. грн, що більше планового показника на 10 млн грн (+4%).

Найбільшу питому вагу у загальних обсягах доходів займає комунальне підприємство «Чернігівоблагроліс» з дочірніми підприємствами – 85%.

З початку вторгнення російської федерації на територію Чернігівської області робота по заготівлі лісоматеріалів на декількох агролісогосподарських підприємствах у березні – квітні була призупинена.

Поступово виходять з кризи та нарощують показники фінансово-господарської діяльності комунальні підприємства: «Готельно- туристичний комплекс «Придеснянський» та «Ліки Чернігівщини». За 2022 рік обсяг доходів зазначених КП склав 7 млн 287 тис. грн та 6 млн 792 тис. грн відповідно.

Завдяки отриманому позитивному фінансовому результату надходження до обласного бюджету у 2022 році від провадження господарської діяльності всіма комунальними підприємствами склали 5 млн 500 тис. грн, тоді як відповідні надходження до обласного бюджету у 2021 році становили – 4 млн 954 тис. грн.

Підтримка військовослужбовців та волонтерська діяльність.

Протягом звітного періоду першочергова увага керівництва та депутатського корпусу обласної ради була спрямована на підтримку обороноздатності регіону та покращення матеріально-технічного забезпечення особового складу підрозділів, що дислокуються на Чернігівщині.

З цією метою депутатами обласної ради було підтримано внесення змін до Програми впровадження пілотного проєкту з організації територіальної оборони Чернігівської області на 2021-2022 роки для удосконалення системи організації тероборони регіону. На реалізацію заходів цієї програми протягом 2022 року було виділено 16 млн 148 тис. 200 грн.

На підтримку обороноздатності прикордонної Чернігівщини спрямована також затверджена депутатами обласної ради Програма матеріально-технічного забезпечення національного спротиву на території Чернігівської області на 2023-2024 роки. Для удосконалення системи організації та забезпечення проведення заходів національного спротиву на території області, а також покращення матеріально-технічного забезпечення особового складу підрозділів тероборони, пунктів управління протягом 2-х років передбачено 139770 тис. грн (2023 рік – 70 млн 115 тис. грн, 2024 рік – 69 млн 655 тис. грн).

Варто відзначити, що обласна рада зробила свій внесок у підтримку фахівців ДСНС, які займаються розмінуванням Чернігівщини та проведенням невідкладних аварійно-рятувальних робіт. У 2022 році на базі Аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України в Чернігівській області було утворено два нових підрозділи для знешкодження вибухонебезпечних предметів та проведення аварійно-відновлювальних робіт.

Під час 11 сесії депутатський корпус підтримав рішення «Про передачу майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області в безоплатне користування (позичку)», яким надав приміщення для розміщення особового складу підрозділу піротехнічних робіт та аварійно-рятувальної частини з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, а також необхідної техніки на час проведення розмінувань на території області.

Протягом звітного періоду голова обласної ради долучалася до участі в засіданнях Ради оборони області, де аналізувалася поточна ситуація в регіоні, обговорювалися важливі питання забезпечення безпеки та захисту Придесення.

Керівники обласної ради весь час спілкуються із командуванням та особовим складом військових підрозділів, які обороняли і нині захищають Чернігівщину, аби оперативно реагувати на потреби бійців і надавати необхідну підтримку. Крім того, 6 грудня 2022 року, у День Збройних Сил України, голова обласної ради разом із своїм заступником особисто вирушили на Донеччину, де зустрілися із воїнам 1-шої окремої танкової Сіверської бригади, та передали захисникам продукти харчування та необхідні для несення служби речі.

Окрім того, депутати нинішнього скликання неодноразово надавали фінансову підтримку (як за рахунок депутатського фонду, так і особистих коштів) військовослужбовцям, які обороняють кордони Чернігівщини та перебувають у зоні бойових дій, та сприяли придбанню й доставці необхідних автомобілів, технічних засобів, обмундирування, спорядження, предметів індивідуального захисту.

Вагомий внесок у забезпечення обороноздатності країни в умовах воєнного стану та надання допомоги військовим формуванням, учасникам бойових дій та їх сім'ям, громадянам, постраждалим від російської агресії, а також соціально вразливим і малозабезпеченим верствам населення надають і дочірні агролісогосподарські підприємства КП «Чернігівоблагтроліс» Чернігівської обласної ради.

Так, впродовж 2022 року виділено спонсорську допомогу в обсязі 1 883 м³ лісо- та пилопродукції на суму 1 433 тис. грн та інших матеріальних активів на суму 38 тис. грн, а також 100 тис. грн грошових коштів.

Крім того, на виконання рішення обласної ради від 30 листопада 2021 року №39-7/VIII «Про пільгові ціни на дрова паливні для населення області та закладів соціальної сфери» дочірніми підприємствами за пільговими цінами реалізовано 4 985 м³ деревини дров'яної.

Шляхом відчуження на потреби Збройних Сил України передано 905 м³ лісо- та пилопродукції на суму 935 тис. грн та 13 транспортних засобів.

Значна увага приділялася також підтримці громад Придесення, особливо тих, що перебували в зоні активних бойових дій, пережили вороже оточення та окупацію і зараз зазнають постійних ворожих обстрілів.

Голова обласної ради весь час перебуває на зв'язку із керівниками місцевих рад Чернігівщини, неодноразово з робочими поїздками відвідувала прикордонні та постраждалі внаслідок бойових дій міста та селища області (сmt Холми та Гончарівськ, міста Сновськ, Борзна та багато інших) сприяла передачі для потреб їх жителів необхідної гуманітарної допомоги, медичних засобів і інших необхідних речей.

Навіть в умовах повномасштабного наступу російських військ в умовах гострої нестачі продовольчих товарів на Чернігівщині депутати обласної ради, які займаються підприємницькою діяльністю та аграрним бізнесом, надавали жителям громад потужну благодійну допомогу у вигляді продуктів харчування.

За рахунок коштів депутатського фонду в умовах воєнного стану на фінансову підтримку малозабезпеченим, соціально незахищеним, саодиноким, престарілим, потребуєчим лікування громадянам, військовослужбовцям та їх сім'ям, а також допомогу на відновлення зруйнованого житла було спрямовано 2 млн 134 тис. 600 грн.

Керівники та депутати обласної ради завдяки ефективній комунікації та налагодженню співпраці з міжнародними партнерами, ОВА та місцевими радами сприяли налагодженню логістики та доставці гуманітарних вантажів до громад Придесення, які найбільше постраждали від наступу російських військ.

Завдяки цьому вдалося надати адресну допомогу багатьом жителям міст, сіл та селищ області (продукти харчування, побутова хімія, речі першої необхідності), закладам сфери охорони здоров'я та соціального захисту (ліки, медичне обладнання та транспортні засоби), а також доставити комунальну техніку та будівельні матеріали для відновлення пошкодженого житла та будівель установ і закладів комунальної власності.

Серед іншого за сприяння обласної ради завдяки підтримці Чернівецького міського благодійного фонду «Милосердя», благодійної організації «Благодійний фонд «Фортечний», громадської організації Ukraine Help Now e.V (NGO) було надано допомогу у вигляді лікарських засобів, генераторів та теплових установок для потреб медичних та соціальних закладів області.

Визначальні напрямки діяльності обласної ради в умовах збройної агресії російської федерації проти України.

Голова обласної ради спільно з депутатським корпусом обласної ради та виконавчим апаратом працювали над вирішенням нагальних питань життєдіяльності області в складних умовах воєнного стану та здійснювали свої повноваження відповідно до чинного законодавства.

Чітко і злагоджено пройшли перші пленарні засідання сесій після завершення активних бойових дій на території області.

У вересні 2022 року, після внесення відповідних змін до Регламенту обласної ради 8 скликання, вперше два пленарні засідання 11 сесії були проведені в режимі онлайн, завдяки чому вдалося оперативно і без ризиків для безпеки і життя депутатів прийняти низку важливих для регіону рішень.

Загалом пріоритетними векторами діяльності обласної ради протягом 2022 року стали:

- соціальна та гуманітарна допомога військовослужбовцям та бійцям територіальної оборони, які стали на захист Чернігівщини та держави;
- підтримка життєдіяльності громад, особливо тих, що постраждали від бойових дій Чернігівщину і нині перебувають у зоні небезпеки внаслідок постійних ворожих обстрілів;
- створення умов для системної та ефективної діяльності обласної ради в умовах воєнного стану;
- стабілізація діяльності та відновлення комунальних закладів, установ та підприємств регіону, які постраждали від збройної агресії.

Зокрема, Управління комунального майна, починаючи з 18 квітня 2022 року, розпочало активну роботу щодо виявлення пошкоджень та руйнувань майна комунальної власності області, яке постраждало під час активних бойових дій на території Придесення. Відповідні матеріали узагальнені та подані до Чернігівської обласної військової адміністрації для подальшого включення до програм відбудови об'єктів нерухомості, що пошкоджені внаслідок збройної агресії російської федерації.

Завдяки оперативному реагуванню стало можливо залучення інвестиційних коштів для відновлення пошкоджених об'єктів нерухомості. На даний момент ведуться ремонтні роботи в будівлях, що розташовані за адресами: місто Чернігів, вул. Магістратська, 3, вул. Шевченка, 63 та проспект Миру, 41. Також проводяться відновлювальні роботи у будівлях КНП «Чернігівський обласний медичний центр соціально значущих та небезпечних хвороб», що розташовані за адресою: Чернігівська область, село Новий Білоус, Зелений масив 1. Тривають роботи по розробленню проекту щодо реконструкції будівлі, що розташована за адресою: м. Чернігів, вул. В.Чорновола, 24 (КНП «Чернігівський обласний кардіологічний диспансер»).

- співпраця з обласною військовою адміністрацією, центральними органами виконавчої влади та іноземними партнерами для відновлення та забезпечення сталого розвитку Придесення.

Заклучна частина.

Повномасштабна війна проти України докорінно змінила життя усіх українців та наклала значний відбиток на діяльність державних і самоврядних інституцій.

Серйозним викликом вторгнення рф стало і для нашої прикордонної області, адже з перших днів наступу Чернігівщина сповна відчула на собі всю лють підступного ворога.

Потужні обстріли, авіаудари, руйнування, відсутність звичних комунікацій та побутових зручностей, постійна небезпека для життя, виснажлива облога, а подекуди й жорстока ворожа окупація, на жаль, стали реальністю та серйозним випробуванням для жителів громад Придесення.

Керівництво та депутати обласної ради не стояли осторонь доленосних подій та в складних умовах воєнного часу оперативно приймали важливі рішення для забезпечення життєдіяльності громад, збереження життя і добробуту їх жителів.

Пріоритетними завданнями обласної ради у новому звітному періоді вбачаються: об'єднання зусиль представницької та виконавчої влади регіону для відновлення Чернігівщини, створення сприятливих умов для результативної і прибуткової діяльності комунальних підприємств, підвищення ефективності використання об'єктів комунальної власності, продовження налагодження нових та зміцнення існуючих міжнародних та міжрегіональних партнерських зв'язків, контроль і максимальне сприяння виконанню затверджених галузевих програм та інших прийнятих нормативних та регуляторних актів.

Важливим напрямом діяльності обласної ради та її депутатського корпусу має стати співпраця з місцевими радами різних рівнів, військовим командуванням, військовими адміністраціями, представниками громадських і волонтерських організацій, підприємцями, аби спільно працювати заради перемоги України та відродження Чернігівщини.